

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-0724-4800/10/JD

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 24.06.2010

nr. 3517 podpis.

Warszawa, dnia 23 czerwca 2010 roku
J. Kurek W. Okon
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 24.06.10, zał.
nr. 4869 podpis.

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 18 czerwca 2010 roku (sygn. BPS/DSK-043-2799/10) przekazującego oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Ryszarda Knosalę podczas 57. posiedzenia Senatu RP w dniu 10 czerwca 2010 roku w sprawie podjęcia działań mających na celu zwiększenie stopnia respektowania przez jednostki samorządu terytorialnego i podległe im służby przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Straże gminne (miejskie), na podstawie art. 129b ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.), mogą dokonywać czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego z użyciem urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami w miejscu i czasie uzgodnionym z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) lub rejonowym Policji. Oznacza to, że o miejscu dyslokacji tego typu urządzeń każdorazowo winien być informowany właściwy organ Policji, który ma możliwość sugerowania miejsc ustawienia fotoradarów. Mając powyższe na uwadze, a także ustawowy cel kontrolowania prędkości w ruchu drogowym, każdorazowemu lokowaniu fotoradarów winna przyświecać idea poprawy bezpieczeństwa na drogach. Jak wynika z informacji przekazywanych do MSWiA, w ramach służbowych spotkań komendantów powiatowych, miejskich i rejonowych Policji z właściwymi miejscowo komendantami straży gminnych (miejskich), wskazywane są rejony szczególnie narażone na wykroczenia w ruchu drogowym, jak też podejmowane są tematy związane z rozmieszczaniem fotoradarów i pełnieniem z tym związanej służby.

Z uwagi na wysokie koszty zakupu urządzeń pomiarowych, niektóre gminy decydują się na dzierżawę fotoradarów od prywatnych firm. Z informacji posiadanych przez MSWiA wynika, że podstawą takiej współpracy jest każdorazowo umowa cywilno – prawna, w której strony określają zakres praw i obowiązków wynikających z przedmiotu umowy. W opinii MSWiA umowy zawierane z firmami prywatnymi, regulujące kwestie dzierżawy fotoradarów, powinny uwzględniać zasady procesowe prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, regulacje ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (t.j.: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) oraz rozgraniczać zadania możliwe do wykonania przez firmę prywatną od tych, do których uprawniona jest wyłącznie straż gminna (miejska).

Należy przy tym wskazać, iż zgodnie z art. 56 § 2 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, straż gminne (miejskie) uprawnione są do prowadzenia, w granicach ich właściwości, czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia. Prowadzenie czynności wyjaśniających nierozdzielnie związane jest natomiast z wykonywaniem czynności procesowych

(np.: przesłuchanie świadka, osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia, czy nakładanie grzywny w drodze mandatu karnego w ramach postępowania mandatowego).

Ponadto, zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.), straż w celu realizacji ustawowych zadań może przetwarzać dane osobowe, z wyłączeniem danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym, bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą, uzyskane w wyniku wykonywania czynności podejmowanych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia oraz uzyskane z rejestrów, ewidencji i zbiorów, do których straż posiada dostęp na podstawie odrębnych przepisów. Na podstawie odrębnych przepisów straż posiada dostęp m.in. do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, tzw. CEPIK. Warto przy tym wskazać, iż przepis art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych uprawnia administratora danych do powierzenia innemu podmiotowi, w drodze umowy zawartej na piśmie, przetwarzanie danych. Należy pamiętać jednak, że podmiot, czy firma przyjmująca zlecenie, może przetwarzać dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w umowie.

Z informacji posiadanych przez MSWiA wynika, że stráže gminne (miejskie) decydują się na udostępnianie firmom prywatnym, mocą zawartych umów cywilno – prawnych, następujących danych:

- imię i nazwisko (właściciela pojazdu, dalej użytkownika pojazdu, a w konsekwencji kierowcy, który popełnił wykroczenie);
- adres zamieszkania lub dostarczenia korespondencji;
- PESEL,
- nr dowodu osobistego;
- dane zawarte na blankiecie prawa jazdy.

W związku ze zgłaszanymi wielokrotnie do MSWiA wnioskami o określenie zasad korzystania przez stráže gminne (miejskie) z urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego, dzierżawionych od podmiotów prywatnych, w 2008 roku Zespół ds. Współpracy ze Strażami Gminnymi (Miejskimi) (Zespół działa jako organ pomocniczy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w jego skład wchodzi oprócz przedstawicieli resortu spraw wewnętrznych i administracji, przedstawiciele samorządu terytorialnego, reprezentujący Związek Miast Polskich, Krajową Radę Komendantów Straży Miejskich i Gminnych oraz Unii Metropolii Polskich) opracował „Informację dotyczącą postępowania straży gminnych (miejskich) w zakresie korzystania z urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego będących własnością podmiotów prywatnych”, w której zaleca się m. in. postępowanie według następujących zasad:

- korzystanie przez stráže gminne (miejskie) z fotoradarów będących własnością podmiotów prywatnych po zawarciu stosownej umowy cywilno – prawnej, przy czym postanowienia tych umów nie mogą przewidywać udziału podmiotów prywatnych we wpływach gmin uzyskiwanych z grzywien nakładanych w drodze mandatu karnego;

Wskazać przy tym należy, iż stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j.: Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526), wpływy gminy z grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego – jako dochody własne – stanowią dochód jej budżetu. Dochodami tymi gmina nie może dzielić się z firmami prywatnymi. Ponadto, w art. 100 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia ustawodawca wskazał, że dochód z grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego, gdy nałoży ją funkcjonariusz organu podległego władzom jednostki samorządu terytorialnego – stanowi dochód tej jednostki.

- zastrzeżenie wyłącznie dla strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności:
 - ujawniania wykroczenia (weryfikacji zdjęć z fotoradarów pod kątem wykorzystania ich jako materiału dowodowego, umieszczania daty ujawnienia wykroczenia na zdjęciu;
 - wykonywania czynności procesowych mających na celu ustalenie właściciela pojazdu albo osoby, która prowadziła pojazd w chwili popełnienia wykroczenia w trybie art. 97 albo art. 54 Kodeksu wykroczeń;

- nakładania grzywien w drodze mandatu karnego na sprawcę wykroczenia;
- możliwość wykonywania przez firmy prywatne czynności związanych z:
 - wykonywaniem czynności serwisowych i legalizacyjnych fotoradarów;
 - prowadzeniem czynności administracyjno – biurowych związanych z czynnościami wyjaśniającymi w sprawach o wykroczenia (np. sporządzanie kart PRD, itp.).

Wobec powyższego, w opinii MSWiA, obsługa fotoradarów na podstawie umów cywilno – prawnych przez firmy prywatne jest możliwa pod warunkiem rozgraniczenia kompetencji straży gminnych (miejskich) od kompetencji podmiotów zewnętrznych. W świetle przywołanych przepisów prawa nie budzą także wątpliwości powody, dla których środki finansowe pochodzące z grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego przez strażników gminnych (miejskich) zasilają budżety gmin.

Jednocześnie pragnę poinformować, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wystąpił do wojewodów z wnioskiem o objęcie kontrolą doraźną postępowań mandatowych prowadzonych przez straże gminne (miejskie), które zawarły z podmiotami prywatnymi umowy o zakup/dzierżawę fotoradarów, polecając objęcie szczególną uwagą te postanowienia umów, które uzależniają wysokość wynagrodzenia firm prywatnych od liczby zapłaconych mandatów karnych oraz odnoszą się do ochrony danych osobowych. Wojewodowie zostali zobowiązani do poinformowania MSWiA o wynikach przeprowadzonych kontroli.

2 polecił

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
AKepeli
z up. Adam RAPACKI
Podsekretarz Stanu